

Bu toplantı, Türkiye'de entegre kimyasallar yönetimi süreçlerini istişare etmek, geliştirmek ve ilgili paydaşlar arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla kurulan Kimyasallar Danışma Grubu'nun ilk toplantısıdır. Toplantıda, grubun kurulmasının ana dayanağının KKDIK (Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması) Yönetmeliğinin uygulanmasına yönelik yayımlanan Usul ve Esaslar olduğu ancak danışma grubunda KKDIK dışındaki kimyasallara ilişkin tüm mevzuat uygulamaları konularında yaşanan mevcut sorunlara ilişkin istişarelerden bulunulacağı belirtilmiştir.

Toplantıya, Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Kimyasalların Yönetimi Dairesi Başkanı Sn. Nihat Yaman ve KYD uzman kadrosu başta olmak üzere, Ticaret Bakanlığı, Sanayi & Teknoloji Bakanlığı, Tarım & Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve İş İşleri Bakanlıklarından temsilciler yer alırken, sektörü temsilen ilgili STK (TKSD, BOSAD, KTSD, KÜAD, YASED, PETDER, TIM, IKMIB, ÇÜD, Türk Çimento, Kauçuk Derneği) temsilcileri ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ni temsilen Sn. Saygın Baba ve TOBB çatısı altında faaliyet gösteren ilgili Sanayi Meclislerinin temsilcileri yer almıştır.

Katılımcıların kendilerini tanıtmaları ile başlayan toplantı, Kimyasalların Yönetimi Dairesi'nde Uzman olarak görev olan Dilek Erkan'ın sunumu ile devam etmiştir. Sunumda öne çıkan konular şu şekilde özetlenebilir.

1. Kimyasallar Bilim Grubu ve Kimyasallar Danışma Grubu, kimyasalların kaydı, değerlendirilmesi, izni ve kısıtlanması usul ve esaslarda bahsi geçen yasal çerçeveye dayanarak oluşturulmuştur.
2. Bu gruplar, yalnızca KKDIK ile sınırlı kalmayıp, entegre kimyasallar yönetimini de kapsayacaktır.
3. Toplantılarda kimyasallar yönetimi ile ilgili mevcut durum, planlanan çalışmalar ve uluslararası gelişmeler üzerine istişareler yapılması hedefleniyor
4. Grupta en az 7 üye bulunacak ve toplantılar yılda en az iki kez gerçekleştirilecektir. İhtiyaç halinde toplantıların sıklığı artırılabilir.
5. Öncelikli gündem maddeleri arasında KKDIK kayıt süreçlerinin detaylı görüşülmesi, Türkiye'ye özgü bir kimyasallar stratejisi geliştirilmesi ve mevcut mevzuatla ilgili güncellemelerin yapılması yer alıyor.

Katılımcılardan, kimyasallar yönetimi ile ilgili görüş ve önerilerinin alınması, toplantının verimliliği açısından önem taşıdığı belirtildi ve özellikle istişare kurulunun çalışma yöntemleri ve bir sonraki toplantının gündemine yönelik olarak katılımcılardan görüşleri talep edilmiştir. Avrupa Kimyasallar Ajansı (ECHA) benzeri, tüm kimyasal mevzuatını tek çatı altında toplayacak ve uzmanlaşmış bir Türkiye Kimyasallar Ajansı kurulması yönünde güçlü bir destek dile getirilmiştir. Katılımcılar oluşturulmaya çalışılan danışma grubunun önemine işaret ederek, sonraki yapılacak toplantıların gündemlerinin önceden paylaşılmasının önemli olduğu ve bu sayede toplantılara daha hazırlıklı gelinebileceğini belirtmiştir. KKDIK Yönetmeliği özelinde de görüşülmesi gereken konular olarak aşağı konular ön plana çıkmıştır.

- KKDIK yönetmeliği kapsamında lider firma olmayı kimsenin gönüllü olarak üstlenmek istememesi, bu durumun kayıt süreçlerini aksatması ve belirsizlik yaratması.
- Kimyasal kayıt süreçlerinin Türkiye sanayisi için yaklaşık 1.5 ila 2.5 milyar Euro'luk çok yüksek bir maliyet getireceği endişesi.

- AB mevzuatına uyumun önemli olduğu ancak Türkiye'ye özgü, sanayicinin rekabetçiliğini koruyan modellerin geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Avrupa'nın dahi regülasyonlarda "sadeleştirme" yoluna gittiği ve aşırı katı uygulamaların rekabetçiliği olumsuz etkileyeceği ifade edilmiştir.
- İthalatçı firmaların, ithal ettikleri kimyasalların içerik bilgilerine ulaşmada zorluk yaşadığı,
- Geçici kayıtların tam kayıtlara dönüşüm sürecinin belirsizliği ve bu süreçte firmaların karşılaşabileceği ek yükler konusunda endişeler dile getirilmiştir.
- Yerli laboratuvarların geliştirilmesi, veri toplama ve paylaşımını kolaylaştıracak teknik altyapıların oluşturulması ve bakanlığın bu konuda destekleyici bir rol üstlenmesi talep edilmiştir
- Mevzuatın karmaşıklığı nedeniyle danışma kurulu toplantılarının yılda iki kereden daha sık yapılması, alt çalışma gruplarının ise sektörel bazdan ziyade konu bazlı (örn: KKDIK kayıtları, kısıtlamalar, geri dönüşüm) oluşturulmasının daha verimli olacağı belirtilmiştir.

Sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin görüşleri çerçevesinde kamu kurumlarından bazı temsilcilerin de değerlendirmeleri olmuştur. Bu bağlamda, Halk Sağlığı perspektifinden;

- Devletin halk sağlığına dair sorumlulukları üzerinde durulurken, devletin halk sağlığını korumaya yönelik yükümlülüğünün önemine dikkat çekildi Ancak, kimyasalların ülkeye giriş ve çıkışlarının belirsizliği, bu maddelere dair verilerin eksikliği ve toksikolojik özelliklerin bilinmemesi gibi sorunların ele alınması gerektiği vurgulandı.
- Gıdadan, kozmetik ürünlerine, temizlik malzemelerinden inşaat malzemelerine kadar hayatın her alanında kullanılan kimyasalların miktarı, girişi/çıkışı ve toksikolojik özelliklerine dair sağlıklı veri eksikliğine dikkat çekilmiştir.
- Kimyasalların insan sağlığı üzerindeki etkileri ve bu maddelerin güvenli bir şekilde kullanılması için gerekli düzenlemelerin yapılmasının kaçınılmaz olduğunu belirtti. Bu nedenle, kimyasalların özelliklerinin tam olarak bilinmesi ve kayıt altına alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Ticaret Bakanlığı, Ürün Güvenliği ve Denetimi perspektifinden;

- Dile getirilen sorunların çoğunun çözümünün mevzuat uyumuna bağlı olduğu vurgulandı. Özellikle çift kayıt sorunu ele alındı. İthalatçıların, ülkeye giren maddelerin içeriklerini bilememesi ciddi bir güvenlik sorunu olarak değerlendirildi.
- Özellikle 2026 yılında KKDIK ile ilgili güncellemelerin yapılacağına dikkat çekildi ve Avrupa Komisyonu ile yapılan görüşmelerin önemine vurgu yapıldı. Tüm bu süreçlerin, uyumlu bir taslak mevzuatın meclise sunulmasını gerektirdiği ifade edildi.
- Ticaret Bakanlığı, 20 yılı aşkın süredir yürüttüğü çalışmalarla Avrupa Birliği'nin akreditasyon birliği ile entegrasyon sağlamış olsa da, kimyasallar ve ecotasarım tüzüğü konularında uyum sağlanamazsa, hak kayıplarının olabileceği belirtildi. Bu uyumun sağlanmaması durumunda, onaylanmış kuruluşların sorunlar yaşayabileceği vurgulandı.

Toplantı son bölümünde Kimyasallar Yönetimi Dairesi Başkanı Nihat Yaman genel değerlendirmelerde bulunurken, danışma grubunun aşağıdaki kurumlardan katılımcıların yer alacağı bir grup şeklinde olacağını ve grubun temel amacının sorunlara istişare yoluyla çözüm üretmek olduğunu, bakanlığın mevzuatı sektörle birlikte dengeyi gözeterek ilerlemeyi hedeflediği belirtilmiştir.

Yönetim Kurulu (YK): 8 Kamu Kurumu + 7 STK

1. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
2. Ticaret Bakanlığı
3. Sağlık Bakanlığı
4. Tarım ve Orman Bakanlığı
5. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
6. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
7. İçişleri Bakanlığı
8. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)

SEKTÖR ve TEMSİL KURULUŞLARI

1. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
2. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Kimya Konseyi
3. TOBB Türkiye Kimya Sanayi Meclisi
4. TOBB Türkiye Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi
5. TOBB Türkiye Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayi Meclisi
6. TOBB Türkiye Demir ve Demir Dışı Metaller Meclisi
7. TOBB Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi

Bir sonraki toplantının Ocak sonu, Şubat ayı başında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır, toplantının gündemine KKDIK kayıt süreçleri, ulusal kimyasal stratejisi ve AB uyumu gibi öncelikli konuların detaylı olarak ele alınması görüşülmüştür. Ayrıca alt çalışma gruplarının yapısı ve görevleri üzerinde de durulacaktır.

